

Zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 18. 9. 2014

Dne 18. 9. 2014 se od 9.30 hodin uskutečnil formou videokonference konzultační den (dále též „KD“) pro krajské úřady k přestupkové agendě v gesci odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra.

KD se za Ministerstvo vnitra zúčastnili: JUDr. Myron Zajonc, Ing. Mgr. Jan Strakoš, Mgr. Zuzana Šrámková, Mgr. Petra Siekliková, Mgr. Zdeněk Hrach a Mgr. Hana Blažková.

Úvodem byli všichni přítomní účastníci KD přivítáni, bylo zdůvodněno přeložení termínu konání KD z 9. 9. 2014 na 18. 9. 2014 a následně se přistoupilo k prezentaci názorů Ministerstva vnitra k problémům, které byly formou dotazů zaslány k řešení Ministerstvu vnitra některými krajskými úřady v souvislosti s konáním KD.

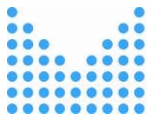
I. Odpovědi na došlé dotazy

1) Kvalifikace jednání – kopání vltavínů v lesním porostu

Jak řešit oznámení přestupku od Policie České republiky (dále jen „PČR“), když jde o kopání vltavínů v lesním porostu, kde dochází k devastaci lesa, při němž policisté zabavili podezřelým náradí, příp. i vltavíny? Podle § 53 odst. 1 písm. l) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „lesní zákon“) - (tj. přestupku se dopustí ten, kdo v rámci obecného užívání lesa v lese naruší půdní kryt nebo vodní režim nepovolenou těžbou hlíny, písku nebo kamene) nebo uvedenou věc řešit podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „PřesZ“) – (tj. přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, poškozením nebo zničením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí) a poté dále věc oznámit na odbor životního prostředí, který uloží pokutu dle lesního zákona?

Odpověď:

Ministerstvo vnitra tazateli doporučuje, aby se s dotazem obrátil také na Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“), neboť to je podle § 19 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ústředním orgánem státní správy pro ochranu přírody a krajiny, ochranu horninového prostředí, včetně ochrany nerostných zdrojů a podzemních vod, pro geologické práce a pro ekologický dohled nad těžbou, atd. MŽP je tedy kompetentní vyjádřit se k výše

uvedenému jednání z hlediska skutkové podstaty přestupku na úseku lesního zákona, příp. jiného zákona na úseku životního prostředí.

Z hlediska případné aplikace PřesZ na výše popsané jednání (resp. jeho skutkové podstaty vyjádřené v § 50 odst. 1 písm. a) PřesZ), k tomu Ministerstvo vnitra uvádí následující.

Pokud půjde o kopání vltavínů v lesním porostu, v důsledku čehož má docházet k devastaci lesa – zde je Ministerstvo vnitra názoru, že pokud v případě uvedeného jednání nepůjde o některý z trestných činů proti životnímu prostředí ve smyslu § 293 a násl. zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“), a jednání bude následně kvalifikováno jako přestupek, že v tomto případě má mít aplikační přednost zvláštní zákon, tj. lesní zákon (tj. pokud by v důsledku nepovolené těžby kamene došlo k narušení půdního krytu v lese).

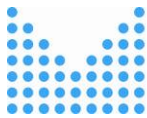
Ministerstvo vnitra má za to, že nepůjde o jednočinný souběh přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) PřesZ (poškození cizí věci) a přestupku dle lesního zákona podle § 53 odst. 1 písm. l). V opačném případě by totiž pachatel byl postížen dvakrát za jeden skutek. Dále je třeba reflektovat, že lesní zákon má i vyšší sankci.

Postih za přestupek podle lesního zákona nevylučuje možnost uložení i sankce propadnutí věci, případně ochranné opatření zabrání věci ve smyslu PřesZ.

Pokud půjde o odcizování vltavínů – zde má Ministerstvo vnitra za to, že nepůjde o přestupek proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) PřesZ (krádež), neboť zde platí zvláštní právní úprava - konkrétně zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, který v § 51 odst. 2 stanoví, že „*zvláště chráněné nerosty není dovoleno na místě jejich přirozeného výskytu poškozovat či sbírat bez povolení orgánu ochrany přírody*“. V opačném případě jde totiž o přestupek podle § 87 odst. 3 písm. j) cit. zákona („*nedovoleně sbírá nebo poškozuje zvláště chráněné nerosty*“), kdy v případě obdobného jednání fyzické podnikající osoby (dále jen „FPO“) nebo právnické osoby (dále jen „PO“) jde podle § 88 odst. 2 písm. i) cit. zákona o jiný správní delikt. Pro úplnost Ministerstvo vnitra podotýká, že na uvedený případ bude třeba pohlížet zřejmě také z hlediska zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon) – konkrétně § 3 odst. 1 písm. j), který mezi „vyhrazené nerosty“ řadí mj. drahé kameny.

2) K aplikaci § 46 odst. 1 PřesZ

Vzhledem k tomu, že nařízení obcí zřejmě nebudou ve všech případech porušována pouze fyzickými osobami (jde o případy nabízení produktů a služeb jako např. elektřiny), ale i FPO či PO, a bude se tedy jednat o jiné správní delikty dle § 58 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), k jejichž projednání jsou příslušné rovněž obce, žádáme

Vás o vyjádření, jakým způsobem by měly obce zjišťovat, zda se bude jednat o přešůpek fyzické osoby, či o jiný správní delikt FPO či dokonce PO, neboť ve většině případů „obviněný“ popírá, že by jakékoli služby či produkty nabízel, případní svědci, kteří mohou potvrdit, že jim konkrétní osoba služby nabízela, nebudou samozřejmě vědět, zda tak činila fyzická osoba, FPO či PO.

Odpověď:

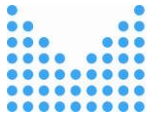
Ministerstvo vnitra souhlasí s tím, že je nezbytné rozlišovat „povahu subjektu“ – tj. zda se jedná o přešůpek fyzické osoby nebo jiný správní delikt FPO či PO. Ministerstvo vnitra má za to, že odpověď na tuto otázku je třeba hledat v „pohnutce“ osoby nabízející služby.

Pokud je osoba nabízí za účelem získat tím prospěch pro svoji podnikatelskou činnost (podniká vlastním jménem za účelem dosažení zisku), pak by se mělo jednat o jiný správní delikt podle § 58 zákona o obcích.

Pokud však jedná fyzická osoba za nějakou PO s cílem dosažení jejího zisku (např. na základě pracovní smlouvy, dohody o provedení práce či pracovní činnosti), pak by bylo možno takovéto jednání (porušování nařízení obce fyzickou osobou) postihovat jako jednání PO podle § 6 PřesZ (PO, která pověřila fyzickou osobu, aby za ni jednala, určitě nedala jako závazný pokyn pro splnění smluvní povinnosti povinnost či „volnost“ porušovat nařízení obce). Zjištění této skutečnosti musí být předmětem „projednávání přešůpků“ a za tím účelem si správní orgán může vyžádat podklady (vyjádření) i PO, za kterou fyzická osoba jednala.

Pro úplnost Ministerstvo vnitra uvádí, že v případě, kdy se fyzická osoba (nabízející služby) bude vymlouvat, že poskytuje služby např. na základě reálně existující dohody o provedení práce, resp. na základě pokynu "nějaké" PO, že zde by měl příslušný orgán (buď hned na místě, nebo např. následně při podání vysvětlení dotčených osob) zjistit o jakou PO se konkrétně jedná a co bylo předmětem dohody o provedení práce nebo zprostředkovatelské smlouvy. Správní orgán by si měl nejlépe pozvat zástupce příslušné PO a tohoto se zeptat, zda fyzická osoba (možný pachatel přešůpku) měl od této PO konkrétní pokyn nabízet službu na území konkrétního města konkrétní osobě - tj. možnému zákazníkovi (oznamovateli přešůpku). Fyzická osoba (možný pachatel) by tedy měla správnímu orgánu prokázat, že měla takovýto konkrétní pokyn od PO. Dle učiněných zjištění je pak možné věc posuzovat jako přešůpek dle § 46 odst. 1 PřesZ či jako jiný správní delikt ve smyslu § 58 zákona o obcích.

V případech, kdy bude jasné, že předmětného protiprávního jednání se dopustila jak PO, tak fyzická osoba (tyto subjekty budou dostatečně ztotožněny), se Ministerstvo vnitra domnívá, že zde není problém postihnout oba subjekty za protiprávní jednání. Tedy postihnout konkrétní PO za jiný správní delikt ve smyslu § 58 zákona o obcích

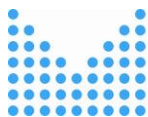
(je zde objektivní odpovědnost) a konkrétní fyzickou osobu (která fakticky nabízela služby) za přestupek dle § 46 odst. 1 PřesZ. Od tohoto případu je samozřejmě nutno odlišovat případy, kdy se fyzická osoba záměrně vydává za poskytovatele nějaké služby, chce někoho uvést v omyl apod.

Nicméně z dosavadní praxe spíše vyplývá, že tyto osoby nabízí produkty a služby jako FPO, kdy každá z nich vlastní živnostenské oprávnění minimálně na „poskytování služeb“. Z tohoto pohledu se jeví přednostně možné posuzovat jejich jednání jako správní delikt podle zákona o obcích, kdy i řízení o něm je zcela v režimu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“), nikoliv PřesZ, a tedy je i jednodušší (jde o objektivní odpovědnost FPO, není nutnost nařizovat ústní jednání, k jeho projednání jsou delší lhůty apod.). Samozřejmě důkazní břemeno leží na správním orgánu, ovšem není nezbytné FPO prokazovat zda tak činila jako FO či FPO.

3) Dotazy k sankci zákazu pobytu

Popis problému: V uplynulém období jsme zrušili dvě rozhodnutí o vině pachatele za porušení obecně závazné vyhlášky (žebření), v jejichž rámci byla uložena pachateli i sankce zákazu pobytu na území dané městské části. Důvodem pro nás bylo zejména, že za předchozí (totožné) přestupkové jednání byl pachatel postihnut v rámci blokového řízení. Vzhledem k tomu, že skutková podstata přestupku porušení povinnosti stanovené obecně závaznou vyhláškou (§ 46 odst. 2 PřesZ) nevyžaduje úmyslné zavinění, vyjádřili jsme názor, že nemůžeme postavit najisto, že daný pachatel byl již postižen za obdobné úmyslné jednání (daná vyhláška se např. nevztahuje na celé území města, pachatel se tedy mohl domnívat, že vyhlášku neporušuje), když z hlediska posouzení zavinění je rozhodnutí v blokovém řízení v tomto nepřezkoumatelné. Především městská policie ovšem v rámci řešení zejména právě problematiky žebření a znečišťování veřejného prostranství postupuje blokově a zákaz pobytu považuje při skutcích nepřizpůsobivých osob, jež se dopouštějí recidivy takového jednání a peněžitou sankcí jsou de facto nepostižitelní, za jediné možné efektivní řešení. Považujeme za možnou, nikoli však zcela právně čistou, domněnku, že byl-li pachatel za obdobné jednání již postižen, s vyhláškou je dostatečně seznámen a lze se domnívat, že se vskutku dopustil již úmyslně (toto by ovšem muselo být přesvědčivě popsáno v odůvodnění). V rámci jednání s městskou policií padla z její strany i možnost, že by pachatel byl při řešení přestupků strážníkem jakýmsi způsobem poučován o existenci vyhlášky a toto potvrdil podpisem, v následných řízeních by pak již byla otázka zavinění méně sporná. Ačkoli toto nepovažujeme za ideální řešení, domníváme se, je použitelné.

Dotaz: Lze u skutkových podstat, které nevyžadují úmyslné zavinění a pachatel byl postižen blokovou pokutou, následně v dalším řízení sankci zákazu pobytu uložit?

Doplňující dotaz: Setrvává Ministerstvo vnitra i nadále na závěru, že není možné sankci zákazu pobytu uložit i za předchozí blokovou pokutu obecní či městské policie, neboť přihlédne-li se k důvodové zprávě k předmětné novele, opakovaný přestupek musí být projednáván stejným správním orgánem (viz Výkladová stanoviska Ministerstva vnitra k § 15a PřesZ - „Zákaz pobytu“).

Odpověď:

Pokud jde o první výše uvedený dotaz, z § 15a odst. 1 písm. a) PřesZ vyplývá, že sankci zákazu pobytu lze uložit jen za přestupky uvedené ve zvláštní části PřesZ nebo v jiném zákoně na dobu nejdéle tří měsíců za předpokladu, že byl přestupek spáchán úmyslným jednáním významně narušujícím místní záležitosti veřejného pořádku. Jde o jednu z podmínek, která musí být splněna, rozhodne-li se správní orgán tuto sankci pachateli uložit. Druhou podmínkou, vyjádřenou pod písm. b) cit. ustanovení zákona, pak je, že pachatel v posledních dvanácti měsících přede dnem spáchání přestupku musel být pravomocně uznán vinným z přestupku za obdobné jednání, kterého se dopustil na území stejné obce.

Z uvedeného tedy předně plyne, že sankci zákazu pobytu bude možné uložit jen v těch případech, kdy bude přestupek (v tomto případě přestupek proti pořádku v územní samosprávě podle § 46 odst. 2 PřesZ) spáchán opakovaně, resp. půjde o „obdobné jednání“ téhož pachatele (recidivisty).

Otázkou však zůstává, zda se již tohoto prvního protiprávního jednání, z něhož byl pachatel uznán vinným (byla mu uložena např. bloková pokuta), musí pachatel dopustit rovněž úmyslně anebo postačí, aby šlo v prvním případě jeho protiprávního jednání o nedbalost. Pro uložení této sankce tedy nebude rozhodné, zda byl pachatel za takový přestupek již předtím postižen blokovou pokutou, příkazem či rozhodnutím (viz Výkladová stanoviska Ministerstva vnitra k § 15a PřesZ), rozhodná bude forma zavinění v případě opakujícího se jednání. Dále je třeba posoudit, co se myslí pod výrazem „obdobné jednání“, za které měl být pachatel již v minulosti sankcionován. Při ukládání této sankce je ale třeba pomýšlet také na to, co je smyslem této sankce, co má tato sankce v rámci správního trestání (nikoliv soudního trestání) řešit, a především je zapotřebí přihlédnout k tomu, jaké má tato sankce dopady pro pachatele, jemuž se ukládá (princip proporcionality).

Již v případě prvního protiprávního jednání by měl správní orgán zkoumat, zda pachatel věděl, že pro území obce platí příslušná obecně závazná vyhláška zakazující žebrání a následně z toho dovodit formu zavinění. Tj. zda tuto vyhlášku pachatel porušil v úmyslu přímém či nepřímém či zda šlo pouze o nedbalostní jednání.

Vzhledem k neexistenci celostátní sbírky či alespoň přehledu obecně závazných vyhlášek si jistě nelze vytvářet iluze o tom, že fyzické osoby (zvláště tohoto typu)

budou předpisy obce automaticky znát. Lze se proto domnívat, že ve většině případů první porušení obecně závazné vyhlášky bude možno posuzovat jako porušení obecně závazné vyhlášky z nedbalosti (přirozeně bude ale vždy záležet na okolnostech konkrétního případu).

Z § 15a odst. 1 písm. b) PřesZ výslovně nevyplyvá, že se v případě prvního protiprávního jednání musí jednat o přestupek spáchaný úmyslně, proto bychom mohli připustit, že postačí, aby „obdobné jednání“ bylo spácháno pouze z nedbalosti. Ve „Výkladových stanoviscích“ však Ministerstvo vnitra zaujalo názor, aby výklad pojmu „obdobné jednání“ nebyl příliš široký (v neprospěch pachatele), že by se mělo jednat o „úmyslné jednání v podstatných rysech zásadně totožné, se shodným objektem přestupkového jednání a s podobným způsobem provedení“.

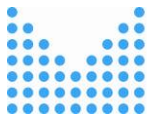
Pokud tedy pachatel v prvním případě spáchal přestupek z nedbalosti a až ve druhém případě jej spáchal úmyslně, podle názoru Ministerstva vnitra zde není dána možnost správnímu orgánu, aby pachateli uložil sankci zákazu pobytu. V opačném případě by to bylo nepřiměřeně „tvrdé“ vůči přestupci. Opětovně si je třeba uvědomit, že uložením této sankce se zasahuje do svobody pohybu a pobytu konkrétního jedince v určitém prostředí.

Pokud by však pachatel v protiprávním jednání i nadále pokračoval, tedy dopustil se znovu „obdobného“ protiprávního jednání úmyslně, a hrozilo by reálné riziko, že v tomto jednání bude nadále pokračovat, zde se uložení sankce zákazu pobytu jeví jako místné (přirozeně za splnění podmínky, že dochází k významnému narušení místních záležitostí veřejného pořádku a uložení této sankce je nezbytné k zajištění ochrany místních záležitostí veřejného pořádku na území obce).

Výše uvedený názor dovozuje Ministerstvo vnitra především ze smyslu sankce zákazu pobytu – tj. má postihovat recidivujícího pachatele, který se úmyslně dopouští protiprávního jednání.

Rovněž v trestním právu (kde se tvůrci sankce zákazu pobytu inspirovali) se trest zákazu pobytu (§ 75 TZ) ukládá jen za úmyslný trestný čin a za splnění podmínky, jestliže se zřetelem na dosavadní život pachatele a místo spáchání trestného činu, to vyžaduje ochrana veřejného pořádku, rodiny, zdraví, mravnosti nebo majetku a za předpokladu, že pachatel nemá trvalý pobyt v místě nebo obvodu, na který se má trest vztahovat.

Podle komentáře k TZ – dosavadní způsob života pachatele bude odůvodňovat uložení trestu zákazu pobytu v případech, kdy předchozí život pachatele nelze charakterizovat jako řádný. Tj. bude tomu tehdy, jestliže se pachatel již v minulosti dopustil v místě nebo v obvodu, na něž se má vztahovat trest zákazu pobytu, úmyslného trestného činu, a to případně i opakovaně.

S přihlédnutím k výše uvedenému se Ministerstvo vnitra proto domnívá, že sankci zákazu pobytu lze uložit jen za opakování přestupku páchaného úmyslně. Tzn. v těch případech, kde není najisto postavena forma zavinění za přestupky, se Ministerstvo vnitra přiklání k názoru sankci zákazu pobytu neukládat.

Pokud jde o doplňující dotaz, k tomuto problému se Ministerstvo vnitra již vyjádřilo ve „Výkladových stanoviscích“ (resp. v těch, jež byla přiložena k zápisu z KD ze dne 12. 3. 2013). Zde Ministerstvo vnitra uvedlo, jelikož PřesZ sám nestanoví podmínku, že přestupkovou věc musí projednat též správní orgán (o tom se zmiňuje pouze důvodová zpráva, která byla napsána k původnímu znění § 15a, v němž podmínka „stejný správní orgán“ vyjádřena explicitně byla), lze připustit variantu, že blokovou pokutu za obdobné jednání pachatele uloží v prvním případě policie, podruhé za totožné jednání např. komise k projednávání přestupků. K tomu rovněž viz str. 103, 2. vydání komentáře k PřesZ (Jemelka, Vetešník), kde je sdílen stejný názor.

4) Dotaz k § 20 PřesZ – přerušení běhu lhůty

Dochází (pokud ano, od kdy) k přerušení běhu lhůty k projednání přestupku v případě podání dovolání, stížnosti pro porušení zákona a obnově řízení podle zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TŘ“)?

Odpověď:

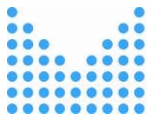
Dotaz není zcela jasný.

Podle § 20 odst. 2 PřesZ se do běhu promlčecí lhůty nezapočítává doba, po kterou je vedeno trestní řízení podle TŘ, tedy od oznámení zahájení úkonů v trestním řízení do postoupení věci správnímu orgánu PČR, odevzdáním věci státním zástupcem nebo pravomocným rozsudkem soudu.

Případná stížnost nemá vliv na běh trestního řízení stejně jako dovolání nebo obnova řízení, což jsou mimořádné opravné prostředky v případě pravomocného rozsudku soudu. Pokud by následně bylo znovu rozhodováno ve věci, jednalo by se znovu o trestní řízení.

5) Způsob vrácení mobilu zajištěného městskou policií

V šatně (škola či práce) dojde k odcizení věcí ze skříňky, mj. mobilního telefonu. Volána městská policie, zjištěn pachatel, sepsáno podání vysvětlení, kdy se pachatel dozná a svoji výpověď podepíše. Zajištěný mobil spolu se spisem předán komisi (údajně městská policie nemůže dle svého zákona vrátit mobil majiteli). Komise se ptá, jakým způsobem a kdy dojde k vrácení mobilu. Úředním záznamem? – Zákon to neřeší. Lze mobil vrátit před vydáním rozhodnutí či až po nabytí právní moci (může

se např. jednat o služební mobil, kterým komunikují se zákazníky a nutně ho potřebují)?

Odpověď:

Z ustanovení § 75 odst. 1 PřesZ lze dovodit dvě možnosti vydání a odnětí věci. První případ směřuje k věcem, které jsou důležité pro zjištění skutečného stavu věci a druhý k věcem, které mohou být prohlášeny za propadlé nebo zabrané.

Obecně: pokud byla věc (která byla ke spáchání přestupku užita nebo určena, anebo byla přestupkem získána nebo byla nabyta za věc přestupkem získanou) obecní policií (nebo PČR) zajištěna nebo odňata podle § 138 SŘ, nebo byla vydána či odňata podle § 75 PřesZ, se o zajištění důkazu podle § 138 odst. 4 SŘ sepisuje protokol. V případech, kdy nebylo v řízení o přestupku rozhodnuto o jejím propadnutí či zabrání, je nezbytné věc vrátit tomu, komu nepochybně patří, jinak tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata. PřesZ v § 75 procesní postup při vydání a odnětí věci neřeší, proto se použije příslušné ustanovení § 138 odst. 4 SŘ. Obdobně tedy při vrácení věci, o které nebylo rozhodnuto, že propadne, či že bude zabráná, se sepiše protokol, jehož náležitosti lze dovodit z ustanovení § 18 SŘ.

V prvním případě, kdy věc má sloužit jako důkaz pro zjištění skutečného stavu věci (např. listiny či jiné předměty jako důkazy) je nezbytné ji vydat až po nabytí právní moci rozhodnutí.

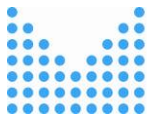
V druhém případě, pokud v průběhu řízení o přestupku vyjde najevo, že o zajištěné nebo odňaté věci nebude rozhodováno jako o věci propadlé, nebo zabrané, lze ji vydat již v průběhu řízení a není nezbytné čekat až na nabytí právní moci rozhodnutí. V řízení o přestupku se rozhoduje (ve výroku rozhodnutí § 77 PřesZ) pouze v případech, je-li věc prohlášena za propadlou nebo zabranou. V opačných případech se rozhodnutí nevydává a byla-li zajištěná nebo odňatá věc vrácena v průběhu řízení, tato skutečnost se uvede v odůvodnění rozhodnutí.

6) Pořizování zvukového nebo obrazového záznamu účastníkem řízení během ústního jednání s odkazem na zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“)

V případě, že si chce účastník řízení pořídit obrazový nebo zvukový záznam ústního jednání a ostatní zúčastněné osoby mu k tomu neposkytnou svůj souhlas, může tento argumentovat § 88 odst. 1 NOZ, dle kterého svolení není třeba, pokud se podobizna nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použije k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob?

Odpověď:

Ministerstvo vnitra má za to, že uvedené ustanovení NOZ na průběh ústního jednání v řízení o přestupku nelze použít. V daném případě máme k dispozici speciální

úpravu upravující postup správního orgánu ve správním řízení - podle § 49 odst. 2 SŘ je ústní jednání neveřejné a současně jsou stanoveny podmínky, kdy může správní orgán rozhodnout, že ústní jednání je veřejné (obdobně to říká i § 49 odst. 3 SŘ). Z uvedených ustanovení SŘ lze dovodit, že ochrana práv účastníků řízení, jejich osobnosti a mravnosti má vyšší hodnotu, než právo účastníka řízení pořizovat si z ústního jednání zvukový či obrazový záznam. Ochrana těchto hodnot před zneužitím pořizovaných nahrávek je zákonem povýšena nad oprávnění účastníka řízení si tyto záznamy pořizovat. Jak vyplývá z těchto ustanovení SŘ, o možnosti pořizování zvukového záznamu z ústního jednání účastníky řízení nerozhodují účastníci řízení sami, nýbrž správní orgán. Ochrana informací v průběhu řízení o přestupcích nasvědčuje i § 80 PřesZ, podle kterého rozhodnutí (zveřejnění vyhotovení rozhodnutí) o přestupku nelze doručit veřejnou vyhláškou.

Lze tedy uzavřít, že pořizováním nahrávky by byla neveřejnost jednání narušena (byť třeba až *ex post*), stejně jako by pak správní orgán odpovídal za narušení práv účastníků a dalších dotčených osob (dle § 49 odst. 2 SŘ správní orgán *dbá* na ochranu práv účastníků...), zejména osobnostních práv (předmětem jednání jsou často citlivé údaje nebo údaje, které mohou ohrozit vážnost a čest osob, jichž se týkají).

7) Změna zmocněnce v době od vypravení písemnosti do ukončení úložní doby

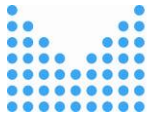
Změna zmocněnce v době od vypravení písemnosti do ukončení úložní doby – Úřad vypraví písemnost k doručení zmocněnci účastníka řízení, písemnost je uložena a v mezidobí účastník řízení oznámí úřadu změnu zmocněnce. Jak má úřad postupovat, resp. bude tato písemnost doručena fikcí po uplynutí úložní doby či má úřad opětovně doručovat novému zmocněnci?

Odpověď:

Podle § 36 odst. 1 SŘ nestanoví-li zákon jinak, jsou účastníci oprávněni navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí. Správní orgán může usnesením prohlásit, dokdy mohou účastníci činit své návrhy. Změna zmocněnce je jiný návrh a je ji tedy možné provést do vydání rozhodnutí a správní orgán tak doručuje tomu zmocněnci, který je mu znám v době vydání rozhodnutí. Změnit zmocněnce pro doručování je možné až spolu s odvoláním. Výjimka – mimořádné případy, kdy zmocněnec pro doručování nemůže písemnost převzít (např. úmrtí) – doručuje se znovu a to účastníkovi řízení (pozor rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2014, č.j. 4 As 51/2014-51).

8) Jak má postupovat krajský úřad v případě, je-li ze strany PČR požádán, aby se vyjádřil k postupu podřízeného správního orgánu?

Postup krajského úřadu v případě žádosti PČR o posouzení postupu podřízeného správního orgánu u konkrétních správních (přestupkových) spisů? Na co má PČR

právo a jak posoudit předmětnou žádost, rozsah přezkumu postupu podřízeného správního orgánu.

Odpověď:

Pokud se jedná o žádost podle § 8 TRŘ, tedy dožádání v rámci trestního řízení, pak odpovědět vždy v plném rozsahu žádosti.

Obecné žádosti či podněty PČR je třeba brát jako klasické podání od jakéhokoliv jiného subjektu - každý má právo obrátit se na správní orgán, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední (§ 42 SŘ), kdy přezkumné řízení je řízení z moci úřední, v případě konkrétní přestupkové věci (popř. lze na základě takového podnětu provést kontrolu výkonu přestupkové agendy a na jejím základě a na základě kontrolních zjištění pak eventuelně provést přezkumné řízení). Podle § 42 SŘ je pak správní orgán povinen ve lhůtě 30 dnů sdělit tomu, kdo podnět podal, požádal-li o to, zda řízení zahájil či nezahájil, popřípadě zda věc postoupil jinému správnímu orgánu.

9) Nahlížení do spisu

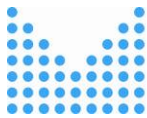
Lze zástupci orgánu sociálně právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) či zákonnému zástupci mladistvého obviněného umožnit nahlédnout do spisu a učinit si z něho kopie bez omezení nebo je třeba, aby prokázal právní zájem nebo jiný důležitý důvod?

Odpověď:

Podle názoru Ministerstva vnitra lze zástupci OSPOD či zákonnému zástupci mladistvého obviněného umožnit nahlédnout do spisu a činit si z něho kopie, aniž by tento musel výslovně prokazovat právní zájem či jiný důležitý důvod ve smyslu § 38 odst. 2 SŘ. Zákonný zástupce či zástupce OSPOD sice nejsou účastníky řízení, nicméně PřesZ v tomto směru obsahuje speciální úpravu, kdy v rámci řízení s mladistvým obviněným zástupci OSPOD či zákonnému zástupci přiznává omezený okruh procesních práv, jež mohou ve prospěch mladistvého obviněného uplatňovat. Právní zájem zákonného zástupce či zástupce OSPOD vyplývá tedy přímo z PřesZ jakožto speciálního právního předpisu (viz § 74 odst. 2, § 81 odst. 1 a § 92 odst. 1 PřesZ), tudíž není třeba postup zákonného zástupce či zástupce OSPOD v daném případě již odůvodňovat.

10) Zprávy o pověsti

Za jaké období zpátky lze v rámci odpovědi správního orgánu na žádost orgánů veřejné moci o vydání „zprávy o pověsti“ poskytnout údaje o přestupcích, jichž se měla určitá osob dopustit, když v žádosti není uvedena doba, za kterou tuto informaci o určité osobě požadují sdělit?

Odpověď:

Pokud se týká sdělení údajů o spáchaných přestupcích určitou osobou správními orgány v rámci vypracování tzv. zprávy o pověsti ohledně této osoby, Ministerstvo vnitra je toho názoru, že jejich poskytování je problematické. Správní orgán (orgán obce či kraje) není obecně ze zákona oprávněn tyto osobní údaje shromažďovat a tím pádem ani následně je jiným subjektům poskytovat.

Jestliže si však správní orgán sám pro své vlastní potřeby vede „přehled projednaných přestupků“ (viz § 12 PřesZ), pak, pokud zvláštní zákon obcím stanoví povinnost údaje poskytnout (např. § 23 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, § 8 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád), nezbyde obci tyto údaje, pokud je má k dispozici, poskytnout. Tedy obec by neměla vést tyto evidence pro potřeby „případných“ dotazů či požadavků na poskytnutí údajů, ale naopak poskytovat tyto údaje jen v případech, když je sama má k dispozici v souladu se spisovou službou a na základě zmocnění v zákoně.

Poskytování osobních údajů o přestupcích nelze zaměňovat s „výkaznictvím“ ve smyslu ustanovení § 96 PřesZ.

11) K problému ověřování totožnosti obviněného z přestupku před správním orgánem

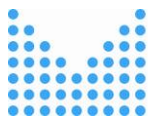
Správní orgán předvolal k ústnímu jednání osobu podezřelou ze spáchání přestupku. Ta se na předvolání dostavila. Na výzvu oprávněné úřední osoby (§ 36 odst. 5 SŘ), aby předložila průkaz totožnosti, sdělila, že žádný nemá, že ho ztratila, a řidičský průkaz ani pas nevlastní. Jak bude správní orgán při ověření totožnosti obviněného z přestupku za dané situace postupovat?

Odpověď:

Vzhledem ke skutečnosti, že obviněný nemůže při nařízeném ústním jednání prokázat svou totožnost, je Ministerstvo vnitra toho názoru, že by správní orgán neměl do okamžiku ztotožnění provádět s obviněným žádné úkony. V daném případě je však podle názoru Ministerstva vnitra možno učinit několik kroků směřujících ke ztotožnění.

Pokud se ústního jednání vedle obviněného účastní i jiné osoby, např. svědci, kteří obviněného znají a ústně prohlásí, že se skutečně jedná o osobu, kterou správní orgán předvolal, měl by správní orgán k těmto prohlášením přihlídnout a považovat obviněného za ztotožněného. Podle názoru Ministerstva vnitra by však toto prohlášení měly učinit nejméně dvě osoby.

V případě, že osoby účastníci se ústního jednání obviněného neznají, popř. nejsou žádné jiné osoby přítomny, může správní orgán požádat o spolupráci PČR, která je podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „zákon o PČR“), oprávněna vyzvat osobu k prokázání totožnosti. V uvedeném případě by obviněný uvedl své jméno, příjmení a datum narození. Odmítne-li osoba prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a policista nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn osobu předvést k provedení úkonů směřujících ke zjištění její totožnosti. S ohledem na tuto skutečnost však nebude možné ústní jednání zahájit.

Nad rámec výše uvedeného Ministerstvo vnitra uvádí, že v případě ztráty občanského průkazu je osoba povinna podle zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o občanských průkazech“), ohlásit neprodleně kterémukoliv obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, že došlo ke ztrátě občanského průkazu. V případě, že osoba neohlásí neprodleně ztrátu občanského průkazu, dopouští se přestupku podle zákona o občanských průkazech. Správní orgán by v případě, kdy je mu známo, že obviněný občanský průkaz ztratil a doposud neohlásil jeho ztrátu, měl z úřední povinnosti tuto skutečnost dát na vědomí příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

12) Projednání přestupku osoby bez trvalého pobytu na území ČR

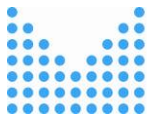
Osoba často páchající přestupky ukončila trvalý pobyt na území ČR a odevzdala občanský průkaz, ale dál se zde zdržuje. Cestovní pas ani řidičský průkaz nevlastní. V místech, kde se zdržuje, nepřebírá poštu a bez průkazu totožnosti jí vlastně ani přebrat nemůže, a fikce doručení zde nemůže nastat. Lze přestupek takové osoby projednat? A jak bude správní orgán postupovat?

Odpověď:

Zákon o občanských průkazech ukládá v § 14 odst. 1 písm. e) občanovi povinnost odevzdat občanský průkaz, pokud ukončil trvalý pobyt na území České republiky. Uvedená skutečnost však činí potíže v případě doručování písemností, neboť osoba si bez průkazu totožnosti nemůže převzít, popř. vyzvednout písemnost, kterou ji správní orgán doručuje.

Správní orgán může postupovat podle § 25 SŘ, kdy se osobám neznámého pobytu a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, doručuje veřejnou vyhláškou. Doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se oznámení o možnosti převzít písemnost vyvěsí na úřední desce správního orgánu, který písemnost doručuje; na písemnosti se vyznačí den vyvěšení. Oznámení se zveřejní též způsobem umožňujícím dálkový přístup. Patnáctým dnem po vyvěšení se písemnost považuje za doručenu.

Správní orgán může také postupovat podle § 32 odst. 2 písm. d) SŘ, kdy se osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, ustanoví opatrovník.

Správní orgán takto postupuje v případě, kdy je mu známo, že osoba nevlastní občanský průkaz či jiný průkaz totožnosti. Pokud však správní orgán nemá o dané skutečnosti povědomí, doručuje se podle ustanovení § 19 a § 20 SR.

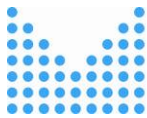
13) Dotaz ke společnému řízení dle § 57 odst. 1 PřesZ

V zápise z minulého KD je v bodu II. a) uvedena možnost vyloučení jednotlivé věci ze společného řízení vedeného podle § 57 odst. 1 PřesZ s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 28/2009-62. Na aplikaci tohoto rozsudku jsme se dotazovali v roce 2010 – viz zápis z KD 9. 3. 2010 dotaz č. 6. Tehdy jste doporučovali aplikovat tento rozsudek zcela výjimečně. Platí stále Váš názor, že v případě vyloučení věci ze společného řízení a vedení více řízení s jedním pachatelem samostatně, lze uložit pouze jednu náklady řízení? Pokud ano, potom v rozhodnutích dalších by mělo být od uložení nákladů řízení z tohoto důvodu upuštěno nebo stačí, že se povinnost uhradit náklady „pouze“ neuloží. Podle našeho názoru by mělo být od nákladů upuštěno a důvody uvedeny v odůvodnění.

Odpověď:

K dané problematice se Ministerstvo vnitra podrobně vyjadřovalo na KD konaném dne 9. 3. 2010 a naposledy též na KD konaném dne 10. 6. 2014, na jejichž zápisy v této souvislosti odkazuje.

Ministerstvo vnitra ve vztahu k aplikaci rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2009, č. j. 1 As 28/2009-62, zastává názor, že v rámci společného řízení podle § 57 odst. 1 PřesZ, i když to dané ustanovení přímo neupravuje, lze ve výjimečných případech přistoupit k vyloučení věci, u níž např. hrozí prekluze, k samostatnému projednání, resp. rozhodnutí. Vyloučení věci se provádí usnesením podle § 140 odst. 3 SR. Co se týče uložení sankce, resp. její výše, je třeba mít na zřeteli zásadu absorpce vyjádřenou v § 12 odst. 2 PřesZ, a tedy v jednotlivých rozhodnutích o přestupku také vždy odůvodnit ukládanou sankci a její výši s odkazem na vzájemně související rozhodnutí. K citovanému rozsudku Nejvyššího správního soudu je třeba konstatovat, že se otázkou nákladů řízení přímo nezabýval, neboť řešil primárně otázku aplikace absorpční zásady při vedení souběžných řízení o přestupcích téhož pachatele. Stejně tak se Nejvyšší správní soud nezabýval otázkou, zda ukládat obviněnému povinnost nahradit náklady řízení v každém jednotlivém případě (u vyloučených věcí) nebo pouze jednou v rámci společného řízení. Podle názoru Ministerstva vnitra však u sbíhajících se přestupků vyjma prvního rozhodnutí u vyloučené věci, by následně neměla být ukládána povinnost nahradit náklady řízení znovu. V případě pozdějších rozhodnutí, kdy je třeba mít v této souvislosti na zřeteli § 77 PřesZ, lze situaci vyřešit upuštěním od povinnosti nahradit náklady řízení v souladu s § 79 odst. 3 PřesZ, z důvodů zvláštního zřetele hodných, a toto odůvodnit právě s ohledem na skutečnost, že náklady už byly jednou

uloženy. Povinnost nahradit náklady řízení se týká řízení jako takového a pokud bylo vedeno jedno společné řízení nelze vyloučení věci přičítat k tíži obviněnému.

14) Ke lhůtě pro podání návrhu dle § 68 odst. 2 PřesZ

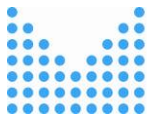
Tříměsíční lhůta pro podání návrhu podle § 68 odst. 2 PřesZ je lhůtou hmotněprávní (např. komentář Jemelka/Vetešník: Zákon o přestupcích a přestupkové řízení), tj. nepostačí, aby byl návrh podán poslední den lhůty k poštovní přepravě, ale musí být v této lhůtě doručen příslušnému správnímu orgánu. Jak pohlížet na situaci, kdy je návrh odeslán tak, že by za normálních okolností byl doručen správnímu orgánu ve lhůtě, ale přestože je běžný pracovní den, správní orgán nepřebírá poštu (celý úřad má nařízenou dovolenou nebo na malé obci „úřadují“ jednou týdně, v rámci stížností jsme se setkali i s extrémním případem, kdy obecní úřad nepřebíral poštu od konkrétních lidí, se kterými starosta nechtěl komunikovat)? Obecní úřad by měl učinit opatření, aby byla v úředních dnech pošta přebírána, ale pokud tak neučiní, lze to přikládat k tíži osobě, která posílá návrh?

Odpověď:

Lhůta pro podání návrhu podle § 68 odst. 2 PřesZ je lhůtou hmotněprávní, tzn., že poslední den této lhůty musí být návrh doručen správnímu orgánu, kdy dodržení této lhůty je primárně zájmem a odpovědností navrhovatele. V případě, kdy je však překážka na straně správního orgánu, nelze toto jistě přikládat k tíži navrhovatele. V nastíněném případě, kdy návrh na projednání přestupku je předán k poštovní přepravě v době, kdy lze oprávněně očekávat jeho doručení ve stanovené tříměsíční lhůtě, avšak správní orgán poštu nepřebírá, lze podle názoru Ministerstva vnitra v případě vzniku pochybností příkladmo vycházet z okamžiku, kdy návrh došel dodací poštou správního orgánu. Není přijatelné, aby orgán veřejné moci vlastním pasivním přístupem určil, kdy mu bude podání, zde návrh, doručeno. Současně by též nastíněným postupem správního orgánu mohlo docházet k nepřipustnému zkracování zákonné lhůty pro podání návrhu, když by správní orgán např. přijímal písemnosti pouze „jednou“ týdně, přičemž navrhovatel by tak byl nucen návrh podat se značným předstihem. Konečně je třeba zcela odmítnout postup, kdy by správní orgán nepřijímal podání od některých konkrétních subjektů.

15) Výkon funkce předsedy přestupkové komise

V jedné obci je místostarosta předsedou přestupkové komise. Podle vyjádření odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ze dne 8. 8. 2014 takovýto souběh možný není. Dostáváme dotazy, zda „vzhledem k protizákonnosti souběhu obou funkcí je jeho rozhodování neplatné a zda lze rozhodnutí z tohoto důvodu napadnout“. Podle našeho názoru zde nemůže jít o neplatnost rozhodnutí z důvodu souběhu obou funkcí. Řešením je pouze zánik mandátu podle § 55 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“). Zánik mandátu z důvodu neslučitelnosti funkcí nenastává automaticky, ale musí být vysloven. Je zde i otázka, zda v tomto případě jde skutečně o neslučitelnost funkcí – stanovisko v příloze je

„právně nezávazné“ a proti případnému vyslovení zániku mandátu se lze domáhat ochrany u soudu, to znamená, že konečné rozhodnutí, zda se jedná neslučitelnost funkcí či nikoliv by měl s konečnou platností soud.

Odpověď:

K dotazu je třeba předně konstatovat, že daná problematika byla projednána se zástupci odboru veřejné správy, dozoru a kontroly a odboru legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra, kdy bylo dosaženo názorové shody, že v nastíněném případě se nejedná o vzájemnou neslučitelnost funkcí. Ustanovení § 5 odst. 2 volebního zákona mj. stanoví, že funkce člena zastupitelstva (tedy i místostarosty) obce je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem dané obce zařazeným do obecního úřadu dané obce. Podle odst. 3 je pak funkce člena zastupitelstva obce neslučitelná podle odstavce 2 pouze za podmínky, že zaměstnanec vykonává přímo státní správu vztahující se k územní působnosti příslušné obce, nebo za podmínky, že jde o zaměstnance jmenovaného starostou. Předseda komise k projednávání přestupků, jako zvláštního orgánu obce, kterou zřizuje starosta, (obdobné platí i pro komisi rady obce pověřenou projednáváním přestupků) je zaměstnancem dané obce, přičemž vykonává přímo státní správu vztahující se k územní působnosti příslušné obce, a současně jde i o zaměstnance jmenovaného starostou. Komise jako taková, tedy i její členové, resp. předseda, však nejsou automaticky zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu, neboť komise jako zvláštní orgán obce stojí vně obecního úřadu (s ohledem na § 109 zákona o obcích). Podle názoru Ministerstva vnitra tedy neslučitelnost funkce člena zastupitelstva (tj. i místostarosty) obce a předsedy komise k projednávání přestupků z příslušných ustanovení volebního zákona bez dalšího nevyplývá.

II. Relevantní judikatura a literatura pro přestupkové řízení

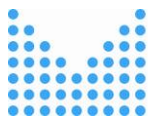
- 1) **Rozsudek NSS ze dne 8. 8. 2014, č. j. 4 As 51/2014 – 51** – správní orgán je v případě vyškrtnutí zástupce účastníka řízení ze seznamu advokátů (zde v důsledku jeho úmrtí) povinen zjistit dotazem u České advokátní komory, kdo byl určen nástupcem zemřelého advokáta; + s tím související otázka ohledně doručování - „V případě vyškrtnutí zástupce účastníka řízení ze seznamu advokátů (zde v důsledku jeho úmrtí) je povinností správního orgánu zjistit dotazem u České advokátní komory, který advokát byl určen jeho nástupcem rozhodnutím podle § 27 odst. 4 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii. S takto určeným nástupcem je správní orgán nadále povinen jednat jako se zmocněncem účastníka, pokud správnímu orgánu není sděleno, že se účastník s advokátem dohodl jinak.“
- 2) **Rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2014, č. j. 10 As 151/2014 – 33** – není-li pochybností o právních účincích zastoupení, stačí, aby u správního orgánu byla kopie plné moci (nikoliv její originál); odvolání plné moci; doručování

- 3) **Rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 As 52/2014 – 31** – plná moc, její náležitosti, volba zástupce ze zahraničí, výzva k odstranění vady podání
- 4) **Rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2014, č. j. 10 As 108/2014 – 25** – dokazování; věrohodnost svědecké výpovědi policistů
- 5) **Rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 As 128/2014 – 26** – náležitost omluvy - omluva advokáta pro časovou kolizi s jiným jednáním; zde zmiňován též nálezný ÚS ze dne 12.6.1997, sp.zn. III. ÚS 68/97 – *„časová kolize zástupce mezi zastupováním u různých jednání (procesních úkonů) zpravidla není dostatečně závažným důvodem pro to, aby kterékoli již nařízené jednání (procesní úkon) bylo odročováno, neboť je na samotném zástupci, aby bez újmy na procesním postavení a zájmech zastupovaného nastalou kolizi podle své vůle a výběru řešil substitucí“* a další prejudikatura
- 6) **Rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 As 120/2014 – 21** – doručování předvolání k ústnímu jednání pouze zástupci obviněného; projednání věci bez přítomnosti obviněného (rekapitulace prejudikatury); omluva obviněného (ze zdravotních důvodů) a jeho zástupce (ten argumentoval tím, že v případě neúčasti obviněného je jeho účast bezpředmětná) z nařízeného ústního jednání - *nemožnost účasti obviněného u ústního jednání zapříčiněná jeho nemocí není způsobilá omluvit také nepřítomnost jeho zástupce; „Ústní jednání ve věci obvinění z přestupku dle § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, není případem, kdy má účastník v řízení něco osobně vykonat (§ 34 odst. 2 správního řádu z roku 2004). Není vadou řízení, pokud je předvolání v takovém případě doručeno pouze zástupci obviněného.“*
- 7) **Rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2014, č. j. 4 As 80/2014 – 28** – omluva z nařízeného ústního jednání ze zdravotních důvodů; žádost o prominutí zmeškání úkonu (účastník řízení musí uvést jakého konkrétního úkonu se žádost o prominutí zmeškání úkonu týká)
- 8) **Rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2014, č. j. 4 As 85/2014 – 40** – zmocněnec ze zahraničí (účastník správního řízení, který je svéprávný, má jistou odpovědnost za volbu svého zmocněnce)
- 9) **Rozsudek NSS ze dne 11. 7. 2014, č. j. 4 As 77/2014 – 33** – *„Je-li vedeno přestupkové řízení proti mladistvému ve smyslu § 19 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který v době projednávání přestupku dovrší 18 let, není namístě použití procesních záruk uvedených § 74 odst. 1 citovaného zákona (tj. vyznění zákonných zástupců a orgánu sociálně-právní ochrany dětí).“*
- 10) **Rozsudek NSS ze dne 10. 7. 2014, č. j. 4 As 46/2014 – 23** – zde dále rozváděn rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2007, č.j. 4 As 19/2007 – 114, který se vztahuje k osobě policisty a věrohodnosti jeho výpovědi (NSS zde uvádí, že sice v nedávné době v některých případech zpochybnil rovněž výpověď policistů či strážníků, učinil tak však vždy s ohledem na konkrétní a specifické okolnosti dané věci; na premise o zásadní hodnověrnosti policisty se tudíž nic nemění)

- 11) **Rozsudek NSS ze dne 25. 6. 2014, č. j. 9 As 125/2013 – 43** – k výkladu § 20 odst. 1 PřesZ; právo vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí
- 12) **Rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2014, č. j. 3 As 107/2013 – 30** – podjatost úřední osoby (dobu vzniku podjatosti je třeba posuzovat individuálně), otázka včasnosti uplatnění námitky podjatosti; zjištění skutkového stavu věci, dokazování; zmocněnec ze zahraničí (z Nového Zélandu)
- 13) **Rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2014, č. j. 3 As 87/2013 – 31** – vymezení místa spáchání přestupku (*vlastnictví pozemku, na němž ke spáchání přestupku došlo, není pro určení místa spáchání přestupku nikterak právně relevantní*); právo vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí
- 14) **Rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2014, č. j. 10 As 25/2014 – 48** – dokazování - neprovedený důkaz výsledkem zasahujících policistů; procesní hodnota úředního záznamu
- 15) **Rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2014, č. j. 7 As 111/2013 – 20** – jestliže má správní orgán, i přes omluvy účastníka řízení, pochybnosti týkající se jeho neschopnosti, resp. nemožnosti, dostavit se k ústnímu jednání, případně pochybnosti o závažnosti jeho onemocnění, je třeba, aby vyzval účastníka řízení k prokázání, že jeho zdravotní stav mu v žádném případě nedovoluje dostavit se k nařízenému ústnímu jednání; správní orgán má rovněž možnost vyžádat si stanovisko ošetřujícího lékaře
- 16) **Rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2014, č. j. 9 As 18/2014 – 27** – zde NSS potvrzuje dřívější názor, že žádost o obnovu řízení ve věcech, kdy je sporné udělení souhlasu s vyřízením přestupku v blokovém řízení, je přípustná
- 17) **Rozsudek NSS ze dne 22. 5. 2014, č. j. 7 As 50/2014 – 43** – k přestupkům proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. d) a h) PřesZ (znečištění a zábor veřejného prostranství)
- 18) **Rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2014, č. j. 8 As 107/2013 – 46** – další z rozsudků NSS, který řeší omluvu advokáta z důvodu kolidujícího jednání (advokát může řešit kolidující jednání zpravidla substitucí – omlouvající se advokát by měl správnímu orgánu prokázat, že skutečně zastupuje klienta v řízení, které ve své omluvě uvedl, a měl by uvést, z jakých konkrétních důvodů nebylo možné zastupování klienta vyřešit prostřednictvím substituce, příp. jiným způsobem)
- 19) **Rozsudek NSS ze dne 29. 4. 2014, č. j. 6 As 128/2013 – 37** – dožádání dle § 13 odst. 1 SŘ a § 55 odst. 3 PřesZ; pořádková pokuta podle § 60 odst. 2 PřesZ X zákaz sebeobviňování – *„Povinnost dostavit se na předvolání ke správnímu orgánu k podání vysvětlení má zásadně každý, i ten, kdo je podezřelý ze spáchání přestupku. Pouze ten však má nezpochybnitelné právo výpověď ze zákonem vymezených důvodů odepřít, o čemž musí být řádně a prokazatelně poučen. Kdyby podezřelý v reakci na předvolání sdělil, že hodlá odepřít výpověď pro jemu či osobě blízké hrozící nebezpečí postihu za přestupek (např. v písemné omluvě k předvolání), byl by jakýkoli další*

- nátlak v podobě opakovaného předvolání či použití pořádkových opatření směřující k dostavení se ke správnímu orgánu vyloučen.“*
- 20) **Rozsudek NSS ze dne 29. 4. 2014, č. j. 8 As 105/2013 – 50** – dokazování, § 74 odst. 1 PřesZ, výslech svědka mimo ústní jednání; výrok rozhodnutí o přestupku
- 21) **Rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 4 As 155/2013 – 27** – doručování na adresu, kterou si účastník zvolil jako adresu pro doručování (+ prejudikatura); omluvy
- 22) **Rozsudek NSS ze dne 27. 3. 2014, č. j. 6 As 74/2013 – 22** – k výkladu ustanovení § 57 odst. 1 PřesZ
- 23) **Rozsudek NSS ze dne 6. 3. 2014, č. j. 1 As 18/2014 – 32** – „*Počátek tříměsíční lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení o přestupku podle § 68 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, nelze vázat na okamžik, kdy se navrhovatel dozvěděl o odevzdání věci orgánem Policie ČR v rámci jeho postupu před zahájením trestního řízení (tj. postupu podle § 158 odst. 1 trestního řádu, kdy orgán Policie ČR nevystupuje jako orgán činný v trestním řízení). Takové odevzdání věci není „postoupením věci orgánem činným v trestním řízení“ ve smyslu § 68 odst. 2 zákona o přestupcích.*“
- 24) **Rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2014, č. j. 7 As 124/2013 – 25** – omluvy; forma omluvy; telefonická omluva je dostačující (viz dále rozsudek NSS ze dne 26.5.2011, č.j. 2 As 36/2010-58)
- 25) **Rozsudek NSS ze dne 6. 2. 2014, č. j. 1 As 106/2013 – 44** – „*Doručení písemnosti fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 2004 není vyloučeno ani tehdy, pokud se doručuje na adresu trvalého pobytu adresáta, kterou je adresa ohlašovny [§ 2 písm. d) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech]. Doručení fikcí však není možné v situaci, kdy ohlašovna nepřebírá výzvy o uložení písemnosti (§ 23 odst. 4 a 5 správního řádu z roku 2004). V takovémto případě správní orgán ustanoví adresátovi opatrovníka dle § 32 odst. 2 správního řádu z roku 2004.*“
- *Časopis Správní právo 5/2014 – Otázky související s pokračujícími správními delikty; Lenka Bursíková, Jiří Venclíček, str. 283 – 295.*

III. Jiné informace

Na závěr byli účastníci KD upozorněni na změnu § 34 („Odnětí věci“) v zákoně o PČR, konkrétně odst. 4, neboť toto ustanovení je velmi důležité pro následnou manipulaci se zajištěnými drogami při „drogových“ přestupcích. Ustanovení § 34 odst. 4 zákona o PČR totiž dříve svěřovalo PČR oprávnění zajištěnou drogu zlikvidovat v rámci blokového řízení (původní text zněl: „*Je-li věc podle odstavce 1 nebo 2 omamná nebo psychotropní látka a je-li tento přestupek projednán v blokovém řízení, policie takovou látku zničí nebo zaeviduje k účelům podle § 38.*“).

Nově § 34 odst. 4 zákona o PČR zní: „*Je-li věcí podle odstavce 1 nebo 2 omamná nebo psychotropní látka nebo prekursor drog, policie takovou látku po skončení věci zničí nebo zaeviduje k účelům podle § 38, pokud nebylo rozhodnuto o propadnutí věci nebo zabrání věci. Obdobným způsobem policie postupuje u omamných nebo psychotropních látek nebo prekursorů drog získaných v souvislosti s činností prováděnou podle § 69 a 70.*“

V souvislosti s již dříve řešenou problematikou aplikace ustanovení § 46 odst. 1 PřesZ (viz konzultační dny 10. 12. 2013 a 11. 3. 2014) odbor všeobecné správy upřesňuje již dříve vydaná stanoviska v tom smyslu, že v daných případech se však nejedná o pravomoc projednávat přestupky spočívající v porušení právních předpisů – nařízení obcí, okresních úřadů a krajů (viz § 46 odst. 1) a přestupků porušením povinností stanovených obecně závaznými vyhláškami obcí a krajů vydaných na úseku jejich samostatné působnosti (viz § 46 odst. 2). Předcházející stanoviska se týkala pouze možnosti aplikace ustanovení § 46 odst. 1 PřesZ „stanovených zvláštními právními předpisy“, kdy z kontextu dotazu i odpovědi vyplývalo, že v těchto případech se mají na mysli jen „zvláštní zákony“.

Dále došlo v této souvislosti i k posunu názoru odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra v otázce, který správní orgán je příslušný v první instanci projednávat přestupky spáchané porušením nařízení obcí (§ 46 odst. 1 PřesZ) a obecně závazných vyhlášek obcí (§ 46 odst. 2 PřesZ). Po konzultaci s některými zástupci krajů byl přijat závěr, že v těchto případech jsou to obce ve smyslu ustanovení § 53 odst. 1 PřesZ. Naproti tomu přestupky spáchané porušením nařízení okresních úřadů a krajů a obecně závazných vyhlášek krajů jsou to obce s rozšířenou působností (§ 53 odst. 2 PřesZ – zbytková klausule).

Problematika další možné aplikace ustanovení § 46 odst. 1 PřesZ, ve vztahu ke zvláštním zákonům, je i nadále konzultována s dalšími příslušnými útvary Ministerstva vnitra a o jeho závěru budou krajské úřady informovány na příštím konzultačním dni.

Dále byli zástupci krajských úřadů informováni o stanoviscích vydaných:

- a) odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra dotýkající se problematiky posuzování podvodného jednání přihlášení se k trvalému pobytu jako přestupku (viz příl. č. 1);
 - b) odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ke kontrole výkonu přenesené působnosti městských obvodů územně členěných statutárních měst (viz příl. č. 2);
 - c) odborem legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra k problematice sdělování adresy pro doručování podle § 19 odst. 3 SŘ předem bez toho, že by osoba byla účastníkem řízení (viz příl. č. 3),
- kteřá se svým obsahem dotýkají i problematiky projednávání přestupků.

Dále byly účastníkům KD sděleny termíny konzultačních dnů v roce 2015 tak, jak je odbor všeobecné správy Ministerstva vnitra plánuje:
10. 3. 2015; 9. 6. 2015; 8. 9. 2015 a 8. 12. 2015.

Příští KD se bude konat dne 9. 12. 2014 formou videokonference. Uzávěrka pro zasílání případných dotazů na tento KD je 1. 12. 2014.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy

Přílohy: dle textu